

Ara ve a tomb de remarcar com influeix aquesta mena de sentir en l'esperit de la gent catalana. I ja no fugirem d'aquest tema. En plena era cavernària, els habitants de Catalunya—parlem, és clar, idealment—, no haurien admès cap altra llengua que la catalana, i aquest fet cal reconèixer que els posa, quant a la qualitat de llur essència humana, per damunt de la majoria dels catalans de l'any de glòria de 1932.

Els catalans de la nostra època, marxants invictes, exemplaritzen el món amb l'espectacle de llur dignitat humana insuperable, i mostren les seves perfeccions espirituals amb un orgull comprensible fàcilment, i perdonable perquè en realitat llur super-homenia és cosa de no dir. Mireu, sinó: Llur llenguatge n'encloï dos: el que parlen en algun lloc els catalans i el que parlen en algun lloc els espanyols: i de la barreja, magníficament estètica, magníficament culta, n'ix el català que parlen. I quan escriuen, llur doctesa assoleix un grau de perfeccionament remarcable: i escriuen en espanyol, llengua culta per excel·lència; només que ho fan amb alguna petita variant, altrament comprensible, i que coadjuva a l'esplendor de la parla de Cervantes. I aquesta afeció a l'idioma nacional ve completada per la que senten envers el territori nacional: i el mot «Espanya» o «República Espanyola», ruboritzant llur ànima de plaer. I bé: ignominia per als que clamen que cada poble ha de governar-se ell mateix! Depravació sacrílega dels que diuen que en català hem de pensar i hem de viure; blasfèmia dels que diuen que no senten Espanya vinculada per cap afeció al seu esperit; vergonya pels que creuen que només l'obrer ha d'ésser l'usufructuari del seu propi esforç i no els que xuclen llur fatiga en profit de les seves concupiscències personals; i obsecació deplorable dels que volen Catalunya lliure de cos i d'esperit, lliure de la superstició de tots els déus i de totes les esglésies, lliure de tots els imperialemes espanyols i europeus, lliure de la burgesia que viu de la sang dels pàries, lliure de l'esperit depravat dels seus fills que accepten sense protesta les xacres que ens han llegat els residus cavernaris que han enfosquit i enfosqueixen el nostre esperit i la nostra vida!

Aquest és el pensament, dreçat de cara a l'univers, a les valors immarcessibles, que agita la consciència lliure de la joventut idealista. Cada individualitat cotitzable sent intensament una o moltes de les facetes ideològiques que acabem d'assenyalar. La vigoria espiritual d'aquesta joventut que lluita per tota supera-

ció humana aconsola l'esperit de la defecció vital, de la fossilització dels temperaments burgesos, espanyols, religiosos—síntesi de cavernarisme—que, malgrat llur joventut, fan el joc de tota la brutícia mental escampada al llarg dels segles.

JOSEP PUJOL

La dona

Cal d'una gran manera, que les dones catalanes coneguin la història de la nostra terra.

La República Espanyola ha reconegut el dret de la dona, fent-la ciutadana per mitjà del seu vot, cosa que amb la Monarquia no s'havia pogut aconseguir.

La Constitució espanyola ha fet un acte de justícia, posant al mateix nivell i reconeguent els mateixos drets als homes que a les dones.

La dona semblava que per raó natural no s'havia de preocupar de la vida política.

Diem això perquè de la dona n'hi ha molts que només els hi interessa que quan arribi als catorze de posar-la en un taller o fàbrica, i quan plega, ja l'esperen els quefers de la casa, sense temps material de poguer-se ocupar d'altre qüestió; molt al contrari dels homes, que quan ja hem acabat del treball anem al cafè o a la societat, on trobem diferents esplais, entre ells la biblioteca d'informació, que ens permet posar-nos al corrent de la vida política, de conèixer la Història i la literatura, cosa que amb les dones no es fa així.

Es d'una gran importància, després d'ésser reconegut el dret de la dona, que ella es deu haver d'interessar de la vida política, deu haver de conèixer la història de la nostra terra per a fer-se'n ressò, i en ella podrà definir-se de la política.

M. B.

Sanejament

Des de què la República ha vist la llum, hem estat esperant sempre que els homes que la representaven, complirien amb uns deures potser els més essencials pel que respecta a l'obra de Govern i d'administració de la mateixa.

En moltes ocasions hem quedat defraudats de l'actuació tant poc enèrgica i tan poc adient de molts dels que representen càrrecs públics; sempre ens hem mirat amb certa recança la reserva que—en segons quines qüestions—han guardat homes representatius.

No creiem moltes vegades quan ens diuen que en certs assumptes no hi han pogut fer res, per no ésser de la seva exclusiva competència; nosaltres voldríem que amb el mateix anhel i la mateixa energia que saben gastar en mítings i propagandes electorals, sapiguessin fer-ho després en exercir llurs càrrecs; nosaltres voldríem, sinó cada home, cada partit que anés impulsat d'una part d'aquesta febre que tant els fa moure en les campanyes d'eleccions; en la majoria dels cassos us trobareu que els governants, dirigents o no d'un partit polític, sempre tenen el pretext de què per ells sols, no poden fer ni desfer res, i és precisament d'aquesta exclamació tan democràtica que ens dolem, perquè si bé en algunes ocasions un dirigent, encara que sigui diputat o conseller no pot actuar amb àmplies facultats per poguer caracteritzar amb una mica de veritats aquelles manifestacions tant apassionades que li eren habituals sempre que parlava del que faria si obtingués la representació que sol·licitava, i si un cop té aquesta representació no se sent prou per poguer demostrar amb fets que totes aquelles manifestacions fetes en moments de neguits tenien un bri de sinceritat, que recabi l'apoi dels seus companys que, com ell, es troben en les mateixes engúnies i en el mateix ridícul d'haver d'aparèixer davant del poble que els ha votat, com uns homes buits o insincers i amb una impopularitat plasmant, puix si ells tenen el poder, és innegable que entre tots ho poden fer tot.

Encara hi ha per arreu una colla d'empleats inútils de la Dictadura, que s'estan menjant la *sopa boba* en les nostres corporacions públiques, i el que és més llastimós, és que aquests empleats que sempre han mirat amb recel les nostres coses i que sempre han guardat un sentiment hel·lènic per tot el que respecta a Catalunya siguin encara avui empleats de la Generalitat, i si alguna cosa han fet aquests senyors per remeiar aquesta plaga ha estat crear noves places per ocupar-les els seus amics, en comptes de suprimir les que ja hi havia creades innecessàriament.

Sabem que en els pocs dies que fa que actua l'actual Conseller de Gover-

nació de la Generalitat, s'ha fet dins el seu departament un sanejament agradable. Voldríem que continuant aquesta tasca no defallís, i voldríem que se'n fes ressò per tot arreu; potser així, apart de trobar-hi un gran benefici, dintre les corporacions públiques s'hi podria respirar una mica d'aire que fos sà, no que ho semblés.

ANTONI RAMON

Nacionalisme

Què bell ets, poble meu! Què bells els teus afores, on he passat els dies més feliços de la meua vida, aquells dies inconscients de la meua infantesa, en què jugàvem a soldats, lladres i agutzils o moros i cristians; en fi, totes les games aventureres llegides en els llibres per a infants; aquells dies en què la imaginació vola envers un demà saturat d'aventures; dies on encara no s'ha provat l'agror de la realitat, que tot és dolçor, que tot es mira baix un pla just de lògica, adaptada a la tendre imaginació evolutiva de l'infant.

Quan després de molts anys tornes als llocs de les teves correrries i penses que encara hi ha gent que nega el sentit de Pàtria, aquest sentiment que homes amb els sentiments més humans que puguin existir, no poden desempelegar-se'n, perquè sempre dins nostre queden aquests records envers tot el que ens ha ajudat a fer-nos homes, o sinó, jutgeu-vos vosaltres mateixos, feu un examen retrospectiu i veureu si en són de bells els llocs on heu passat els primers dies de la vostra vida.

Doncs en quin sentit vosaltres, internacionalistes, voleu negar aquest sentit de Pàtria?

Nosaltres, els nacionalistes, som tan internacionalistes com vosaltres mateixos, però internacionalistes sense negar aquest sentiment de Pàtria.

Nosaltres ens partirem el pa amb qui sigui, sempre que ens respectin els nostres sentiments. Nosaltres no volem que amb l'excusa d'un fraternalisme mal interpretat vulguin amargar-nos el pa amb la imposició d'unes normes que no són les nostres, que ens vulguin imposar unes costums, unes lleis, un idioma que no és el nostre, que vulguin que en lloc d'ésser ells els que tenen d'observar una conducta que s'emmotlli a les nostres costums, siguem nosaltres que s'emmotllem a les d'ells.

Internacionalistes, sí, però internacionalistes catalans, com d'altres seran francesos, castellans, guipuscoans, etc.

JORDI ESCLAU

**L'any 1909 ja déiem:
Maura, no!**

CASA SERRA

Grans
Novetats
en Articles
d'Home

Progrés, 28 - Vilanova i Geltrú

Sucursal a Sitges:
Cap de la Vila